

REFLEXIONS SOBRE COOPERACIÓ. GUATEMALA / HONDURES 2001

*Juan Rodríguez Recio.
Professor de FP
STEI-i ; Ensenyants Solidaris*

Fa un mes que vaig tornar d'Amèrica Central i són diversos els intents de condensar en un article per a la revista Pissarra les vivències que vaig experimentar; però com cada any, em resulta una qüestió molt difícil, a causa de la quantitat de successos, anècdotes, dades, sentiments... que em vénen al cap i que és impossible plasmar en uns fulls de paper sense atabuixar lectors i lectors.

Fa ja uns quants estius que particip en aquest projecte de cooperació que STEI-i Ensenyants Solidaris ve realitzant des de fa set anys; diversos anys aprenent d'altres realitats, elaborant projectes, avaluant-los i intentant transmetre els meus coneixements d'economia i dels

processos de reformes educatives; així mateix com a coordinador del projecte tenc la funció d'aconseguir els permisos de les autoritats locals per a la realització dels tallers i intentar col·laborar amb les organitzacions locals amb les que treballam.

Preparació del Tallers al Ministeri d'Educació de Guatemala

El projecte de "Capacitació de docents a Amèrica Central" consisteix a intercanviar experiències amb les companyes i companys docents d'Hondures i Guatemala. Enguany varen ser devuit les persones que hi varen participar, cinc varen treballar a Hondures fent tallers amb el nostre soci local que és el COLPRO-SUMAH i 13 a Guatemala, on tenim com a contrapart l'STEG, la Procuradoria de Drets Humans i SEFCA. Certament és prou difícil

que en l'organització i execució d'aquest tipus de projectes tot surti perfecte, atès que cal tenir en compte la idiosincràsia dels països, les seves gents, forma de treballar, mitjans, comunicacions, problemes interns i sobretot les convulses situacions polítiques que es donen contínuament

Tenint en compte això que s'ha exposat, ja des del mes de febrer vàrem tenir els primers contactes per a aconseguir els objectius previstos; un d'ells és impartir tallers de perfeccionament del professorat

en les temàtiques que prèviament ens sol·liciten; un altre dels propòsits, en gran manera el principal, és que les companyes i companys de les Illes que participen en les activitats, puguin introduir-se en una altra realitat, compartir com es desenvolupa la vida en aquests països, anomenats del tercer món, i que després, una vegada en els seus centres docents, puguin sensibilitzar els infants del nostre entorn sobre les situacions d'injustícia i d'explotació que es viu en gran part del planeta, tot amb la idea de transformar aquesta realitat per la via de l'educació.

Per introduir les voluntàries i els voluntaris en

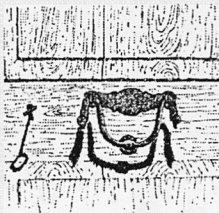
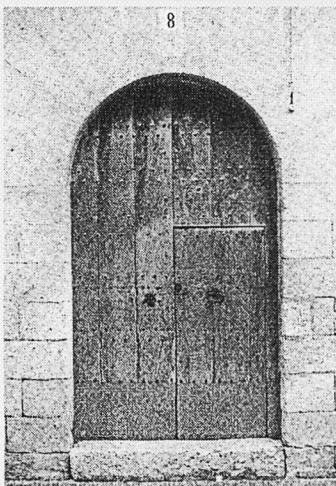

Comunitat del Carmen. Junta Directiva de Dones

l'àmbit on s'executaria el treball es va elaborar de febrer a juny un curs de 30 hores d'Educació per al Desenvolupament.

Pot ésser que tota la feina feta en l'execució d'aquest projecte i d'altres que realitzam, no sigui la panacea de les solucions; pot ser sigui fàcil criticar aquests mètodes per enfortir la solidaritat i la cooperació; potser no tots els participants en els projectes hi treballen amb el mateix esforç; pot ser en definitiva, que a aquesta tasca se li trobin molts de "peròs".

La resposta als crítics, seria per la meua part, convidar-los que un dia vinguin a un taller amb

MALLORCA
Verda

**us ofereix la possibilitat d'allotjament
en el nucli del Pla de Mallorca o
altres indrets del món rural**

Tel./Fax: 971560861
Tel.: 677450481
e-mail: mallorcaverda@mallorcaverda.com
C/ Palma, 34
07250 - Vilafranca de Bonany (Mallorca)
<http://www.mallorcaverda.org>

**20% de descompte per
a afiliades i afiliats de
l'STEI-i.**

mestres de Guatemala o Hondures i vegin com valoren que algú els expliqui diferents metodologies, nous modes de treball i sobretot que els dediqui un temps per a exposar la seva problemàtica, com a docents que treballen amb sous de misèria i sense recursos, però també la necessitat de compartir les seves experiències com a éssers humans que viuen en condicions molt precàries; convidat tots els escèptics, la majoria de saló, que dediquin un mes de les seves vacances a visitar les escoles, a compartir uns dies amb les nines i els nins (sobretot del medi rural) a les seves aules.

Personalment pens que l'esforç val la pena, i per això intentam que aquest projecte de cooperació no sigui unes vacances amb el justificant de la solidaritat, pretenem, encara que a vegades no ho aconseguim, que entre els participants sorgeixi el compromís de lluitar contra les situacions d'injustícia que ens envolten i que de manera egoïsta, tinguem la possibilitat d'aprendre d'altres geografies, d'altres llengües, d'altres cultures en definitiva de la vida.

Durant la nostra estada a Guatemala va haver-hi esdeveniments prou convulsos: fuga massiva de gran part dels presos d'una presó de màxima seguretat, i la posterior declaració d'estat d'emergència; mobilitzacions populars contra l'augment de l'IVA que es varen concretar en una vaga general, va sortir l'exèrcit de nou als carrers amb els consegüents enfrontaments i l'anul·lació de

drets constitucionals.

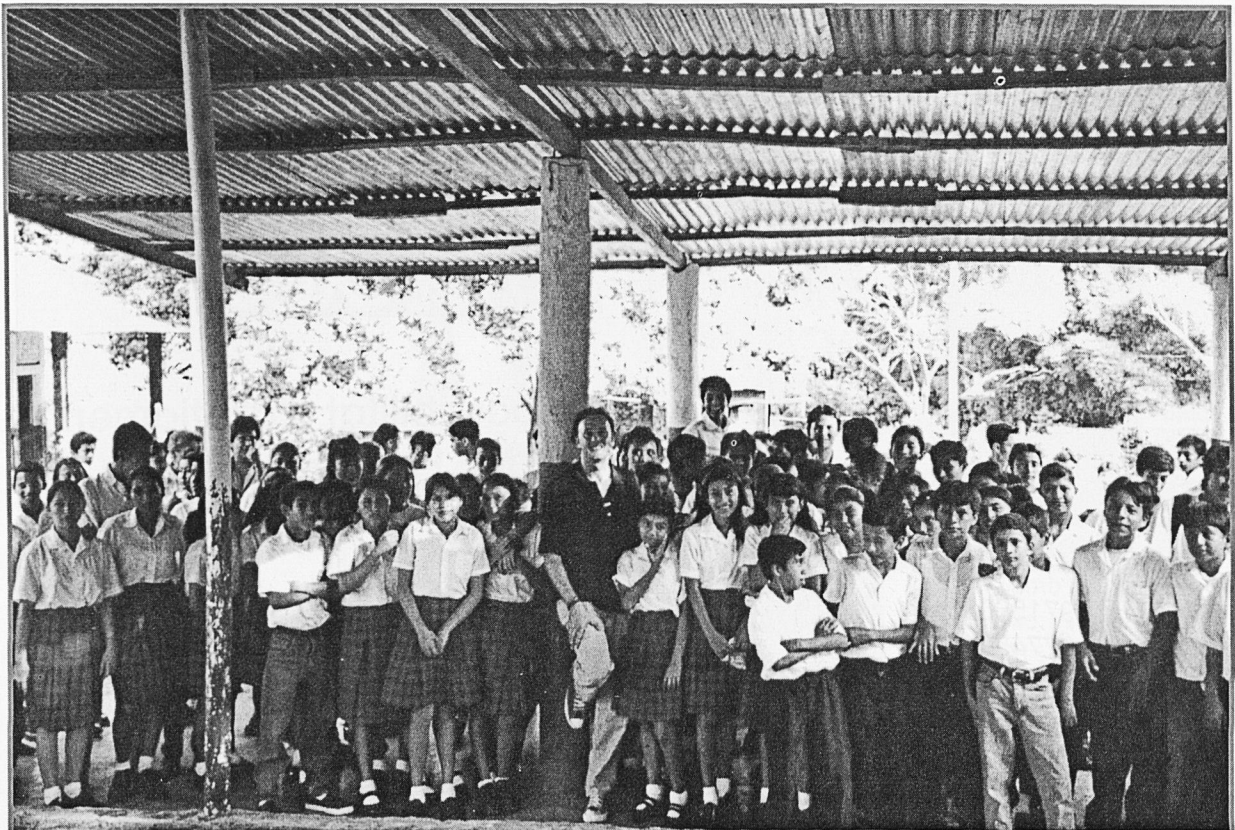
Al mateix temps va coincidir amb la fallida de dos dels més importants bancs del país, les denúncies de desapareguts... i com sempre la inestabilitat política

A Hondures també ens vàrem veure sotmesos a diversos condicionants: una forta sequera que està provocant fam i que va posar el país en estat d'alerta nacional i a més vàrem coincidir amb les reivindicacions dels docents que varen donar lloc a vagues i manifestacions, que en aquests dies encara persisteixen.

Amb tot aquest panorama va ser encara més difícil treballar que altres anys, però crec que hem fet una altra passa més per a consolidar aquesta forma de cooperació.

Voldria dir que som l'única organització que treballa a Amèrica Central en la capacitat de docents amb la metodologia de tallers de perfeccionament, cosa que està sent valorada molt positivament per distintes organitzacions sindicals i ONGs de Llatinoamèrica..

Amb tot aquest bagatge una persona torna a casa per enfrontar-se al quefer quotidià i intenta posar-se al dia i s'assabenta que mentre era a escoles amb sostres de planxes de zinc, en el nostre primer món es realitzaven manifestacions antiglobalització amb una manipulació informativa vergonyosa en contra dels activistes; mentre els amos del món i del lliure comerç s'oposaven a la taxa Tobin, perseverant en la idea

del creixement com únic mecanisme per al desenvolupament; mentrestant, també ens portàvem les mans al cap per la ingent immigració il·legal, crisi de les bosses, caiguda de les empreses tecnològiques i perquè els experts parlaven de deceleració econòmica i pèrdua de competitivitat.

Però per allà, les grans empreses, ben igual que les espanyoles, parlen poc i actuen ràpid: Telefònica s'està fent amb el control de la telefonia a Guatemala, empreses elèctriques espanyoles comencen a controlar les privatitzacions de la xarxa amb abusos sobre les poblacions pageses; empreses de turisme del nostre entorn s'estan instal·lant a Amèrica Central destruint el medi ambient i pagant sous de misèria, això sí, després creen una fundació per a fer projectes de cooperació amb fons que després desgraven.

Per a arredonir el panorama, el nostre govern, dins de la missió de l'ONU per a verificar els acords de pau del 1996, es dedica a formar la policia guatemalenca, amb el resultat que aquesta segueix essent igual de corrupta que en èpoques anteriors i és assenyalada reiteradament per violació dels drets humans, i com que no hi ha res de franc, la cooperació oficial es converteix en

una nova colonització, aquesta vegada, no en nom de Crist, sinó en nom del neoliberalisme, i que es converteix en gran manera en la falca que afavoreix la introducció de les nostres empreses en els sectors productius.

Si a tot aquest bullit, li sumam veure alguna ONG invertint al costat de l'Església en fons d'inversió, cas Gescartera, a un se li posa cara de babau i totes les preguntes que es fa constantment sobre la situació dels països "de baix" queden en els llimbs i particularment decidesc actuar, en la mesura de les meves possibilitats, per la qual cosa l'any que ve pens ésser allà.

Nota: Un record especial per a les companyes de CONAVIGUA, els amics de l'STEG, de la PDH, del COLPROSUMAH, de SEFCA i per a tots aquells "cuates" que mantenc allà i fan que quan hi vaig tot sigui més fàcil. Gràcies.

Santa Maria del Camí,
15 de setembre del 2001

Ara tenir un piano és més fàcil

Sense necessitat de comprar-lo, decideixi

LLOGUER-OPCIÓ COMPRA AIXÍ DE FÀCIL

Si el seu fill o filla comença a estudiar piano, vostè ha de pensar en la necessitat de tenir un piano a casa seva.

És lògic que la decisió de comprar-lo definitivament la prengui segons els resultats del curs.

No es preocupi: **MUSICASA** li soluciona aquest problema.

MUSICASA li cedeix un piano, acústic o digital.

NOMÉS PER 8.700.- ptes. mensuals, més quota inicial de 28.990.- ptes. Per exemple:

Si vostè decideix comprar el piano que li vàrem cedir, fa un any o més, o qualsevol altra marca,

li descomptarem 133.300 ptes.-

YAMAHA

MUSICASA

Pl. Es Fortí, 1
(cantonada Passeig Mallorca)
Palma de Mallorca
Telf. 971 281559